CEI 40 DE ANI DE ISTORIE

1930-1970

Campionatul mondial de fotbal va sărbători în Mexic patru decenii (1930—1970) de existență. Patruzeci de ani, opt finale, cinci învingători, sute de volume, mii de metri de peliculă, sute de mii de fotografii și reportaje avînd ca subiect această mare competiție.

CELE 8 FINALE

EDIȚIA I: 1930

(ÎN URUGUAY)

Montevideo, 30 iulie: **URUGUAY — ARGENTINA 4—2 (1—2).**

AU MARCAT: Iriarte, Castro, Dorado, Cea (Uruguay); Peucelle Stabile (Argentina).

URUGUAY: Ballesteros — Mascheroni, Nazzazi — Andrade, Fernandez, Gestido — Dorado, Scarone, Castro, Cea, Iriarte.

ARGENTINA: Botasso — Della Torre, Paternoster — J. Evaristo, Monti, Suarez — Peucelle, Varallo, Stabile, Ferreira, M. Evaristo.

ARBITRU: Jules Langenus (Belgia).

EDIȚIA a II-a: 1934

(ÎN ITALIA)

Roma, 10 iunie: **ITALIA — CEHOSLOVACIA 2—1 (0—1, 1—1).**

AU MARCAT: Puc (Cehoslovacia); Orsi, Schiavio (Italia).

ITALIA: Combi — Monzeglio, Allemandi — Ferrari, Monti, Bertolino — Guaita, Meazza, Schiavio, Ferrari, Orsi.

CEHOSLOVACIA: Planicka — Zenicek, Ctyroky — Kostalek, Cambal, Kreil — Junek, Svoboda, Sobotka, Nejedly, Puc.

ARBITRU: J. Eklind (Suedia).

EDIȚIA a III-a: 1938

(ÎN FRANȚA)

Paris, 19 iunie: **ITALIA — UNGARIA 4—2.**

AU MARCAT: Piola (2), Colaussi (2) pentru Italia; Titkos, dr. Sarossi (Ungaria).

ITALIA: Olivieri — Foni, Rava — Serantoni, Andreolo, Locatelli — Biavati, Meazza, Piola, Ferrari Colaussi.

UNGARIA: Szabo — Polgar, Biro — Szalai, Szücs, Lazar — Sas, Vincze, dr. Sarosi, Szengeller, Titkos.

ARBITRU: G. Capdeville (Franța).

EDIȚIA a IV-a: 1950

(ÎN BRAZILIA)

S-a disputat un turneu final, la care s-au înregistrat rezultatele: Brazilia — Suedia 7—1, Uruguay — Spania 2—2, Brazilia — Spania 6—1, Uruguay — Suedia 3—2, Suedia — Spania 3—1.

La 16 iulie, la Rio, s-a jucat meciul care a contat drept finală: **URUGUAY — BRAZILIA 2—1.**

AU MARCAT: Friaça (Brazilia); Schiaffino, Gigghia (Uruguay).

URUGUAY: Maspoli — M. Gonzales, Tejera — Gambetta, Varela, Andrade — Gigghia, Perez, Miguez, Schiaffino, Moran.

BRAZILIA: Barbosa — Augusto, Juvenal — Bauer, Danilo, Bigode — Friaça, Zizinho, Ademir, Jair, Chico.

ARBITRU: G. Reader (Anglia).

SCURTĂ... PREISTORIE

● În 1906, la doi ani după fondare, F.I.F.A. a încercat să organizeze primul turneu internațional. El n-a avut loc din lipsă de competitori, iar federația elvețiană, care fusese însărcinată cu organizarea lui, a trebuit să aștepte aproape o jumătate de secol pînă să-și împlinească acest țel.

● Sărind peste ani, să ne apropiem de prima confruntare mondială a fotbalului: la 10 decembrie 1926, o comisie a F.I.F.A. (alcătuită din Bonnet — Elveția, H. Meisl — Austria, H. Delaunay — Franța, Ferretti — Italia, Linnemann — Germania și Fischer — Ungaria) este împuternicită să studieze un proiect de campionat al lumii.

● La 25 februarie 1927, la Zürich, proiectul unei competiții deschisă tuturor echipelor naționale, este adoptat în unanimitate de comisie și propus spre discutare Congresului F.I.F.A.

● La 26 mai 1928, la Amsterdam, F.I.F.A. decide organizarea competiției: 23 de voturi pentru, 5 contra și o abținere.

● La 17—18 mai 1929, Congresul de la Barcelona desemnează federația din Uruguay (deținătoarea titlului olimpic în 1924 și 1928) să organizeze, în 1930, cînd se împlineau 100 de ani de la independența țării, prima „Cupă a lumii".

● La 20 iunie 1930, statueta de aur în greutate de 1 800 gr. (creată de francezul Abel Lafleur și care urma să răsplătească echipa cîștigătoare) pleacă spre Montevideo în bagajele președintelui F.I.F.A., Jules Rimet, al cărui nume îl va primi 26 de ani mai tîrziu.

EDIȚIA I: 1930

URUGUAY-UL CENTENARULUI

● FAPTE IMPORTANTE. Doar 13 echipe au răspuns invitațiilor dintre care nouă din cele două Americi. Lipseau Anglia, Italia, Ungaria. Din Europa au făcut deplasarea Iugoslavia (care a realizat cea mai bună performanță eliminînd Brazilia), Franța (comportare mediocră), Belgia (a colecționat doar înfrîngeri) și România. De notat calificarea Statelor Unite în semifinale.

● FINALA. Echipele favorite, Uruguay și Argentina, finalistele turneului olimpic din 1928, se califică și de data asta în finală, după ce au întrecut cu scor identic (6—1) Iugoslavia și S.U.A. Ca și la Anvers, „echipa celestă" se impune (4—2) după ce fusese condusă cu 2—1 pînă în min. 57 de Argentina.

● ROMÂNII. Frumoasa comportare a echipei noastre în meciul cu Peru (3—1) a fost plătită, datorită jocului dur al peruvienilor, cu două accidentări grave: fundașul **Steiner** (dublă fractură a piciorului drept) și atacantul **Stanciu**, ceea ce a dereglat osatura formației ce urma să întîlnească, în a doua partidă, echipa țării gazdă. Stadionul „Centanario", unde erau masați 100 000 de spectatori, a găzduit această întîlnire care a revenit viitorilor campioni ai lumii cu 4—0, datorită și concursului arbitrului brazilian Almeida Rego: a acordat sud-americanilor, în min. 7, un gol din ofsaid, refuzîndu-ne, în min. 20, punctul egalizator.

● VEDETELE: **Nazzazi, Andrade, Scarone, Castro, Cea** (Uruguay), **Monti, Stabile** (Argentina), **Wood, Gallagher** (S.U.A.), **Beck, Stefanovici, Sekulici** (Iugoslavia).

● GOLGETERI: STABILE (Argentina) — 8 goluri, **Cea** (Uruguay) — 5 goluri, **Subiabre** (Chile) — 4 goluri.

Echipa Uruguay-ului, prima campioană a lumii. De la stînga la dreapta, sus: Gestido, Nazazzi, Ballesteros, Mascheroni, Andrade, Fernandez; jos: Scarone, Castro, Cea, Iriarte. Din fotografie lipsește Dorado.

EDIȚIA a II-a: 1934

ITALIA, LA EA ACASĂ

● FAPTE IMPORTANTE. 32 de țări înscrise, 29 de participante (Turcia, Peru și Argentina — neprezentate). Uruguay, deținătoarea titlului n-a fost înscrisă din cauza unor frămîntări ivite în sînul federației. În schimb, Asia, Africa și America Centrală au fost, pentru prima dată, reprezentate pe... Calificarea în turneul final s-a făcut prin eliminare directă. De remarcat prezența, din nou, în turneul final, a echipei S.U.A., revenirea Elveției în fața Olandei și victoria dificilă a Cehoslovaciei asupra țării cantoanelor, dar, mai ales, violența șocului Spania — Italia, în „sferturi". Două meciuri

Marea echipă a Italiei, victorioasă în 1938. De la stînga la dreapta, sus: Biavati, Vittorio Pozzo (cu trofeul în mînă), Piola, Ferrari, Colaussi; jos: Locatelli, Meazza, Foni, Olivieri, Rava, Andreolo și, în față, Serantoni.

a trebuit să susțină echipa lui Combi și Meazza, pentru a trece de formația iberică.

● FINALA. După ce întrece norocos Austria în semifinale, Italia întîlnește Cehoslovacia (3—1 cu Germania) la Roma. Lupta a fost dramatică. „Squadra azzura", antrenată de Vittorio Pozzo, condusă cu 1—0, egalează în min. 82 și cîștigă în prelungiri cu 2—1, devenind campioană a lumii.

● ROMÂNII. Am făcut parte din grupa a X-a, împreună cu Iugoslavia și Elveția, obținînd calificarea: 2—2 la Berna cu Elveția și 2—1 la București cu Iugoslavia. Am ieșit din cursă la 27 iunie 1934: 1—2 cu Cehoslovacia, după ce la pauză conduceam cu 1—0 prin golul marcat de Dobay în min. 10. Echipa noastră a făcut o partidă excelentă. Numai talentul și... șansa celebrului Planicka au împiedicat-o să obțină o victorie de răsunet. De remarcat prima prezență a unui arbitru român: **Denis Xifando** a condus partidele Bulgaria — Ungaria (1—4, la Sofia) și Polonia — Cehoslovacia (1—2, la Varșovia).

● VEDETELE. Portarii au fost principalii eroi: italianul **Combi**, dar, mai ales, **Zamora** (Spania) și **Planicka** (Cehoslovacia). Mai trebuie citați: **Monti** (argentinianul devenit italian), **Meazza, Ferrari** (Italia), **Puc, Svoboda, Sobotka** (Cehoslovacia), **Bican, Sindelar** (Austria), **Thepot, Delfour** (Franța).

● GOLGETERI: NEJEDLY (Cehoslovacia) și **Schiavio** (Italia) — 4 goluri, **Kielholz** (Elveția — 3 goluri.

EDIȚIA a III-a: 1938

LA PARIS, DIN NOU ITALIA

● FAPTE IMPORTANTE. 36 de echipe înscrise, 28 de participante. Nu s-au înscris: Uruguay, Argentina, Spania; nu s-au prezentat: Costa Rica, Mexic, Salvador, Columbia, S.U.A., Japonia etc. Înrăutățirea situației internaționale, care prevestea marele cataclism, a contribuit la multe din aceste neprezentări. Calificate din oficiu (pentru prima dată, obicei ce se va menține): organizatoarea (Franța) și deținătoarea titlului (Italia). În eliminatorii, cea mai mare surpriză a produs-o Elveția, eliminînd Germania (întărită cu cîțiva jucători austrieci). Apoi: rezistența Norvegiei în fața Italiei (1—2 după prelungiri), ca și cele 11 goluri din meciul Brazilia — Polonia (6—5). În sferturi, Braziliei îi trebuie două partide pentru a trece de Cehoslovacia. În semifinale, la Marsilia, Italia triumfă grație lui Piola, în fața unei echipe cariocas, mult prea încrezătoare în forțele ei: și-a permis luxul (plătit scump) să-l lase pe tușă pe marele **Leonidas**.

● FINALA. Pe stadionul Colombes din Paris, Ungaria, mai ușor calificată, condusă cu 3—1, revine puternic, reduce scorul la 3—2 și pune în pericol supremația peninsularilor, dar Piola înscrie golul decisiv. Meazza și Ferrari, singurii „supraviețuitori" ai squadrei campioane din 1934, cîștigă pentru a doua oară statueta de aur. Vittorio Pozzo, antrenorul, este decretat drept cel mai fericit om din lume.

● ROMÂNII. În grupa a III-a preliminară, Egiptul nu s-a prezentat, astfel că naționala noastră a ajuns în turneul final. Comportarea, însă, foarte slabă. În cele două partide disputate la Toulouse, n-am putut trece de necunoscuta și mai mult decît modesta echipă a Cubei.

● VEDETELE: **Meazza, Ferrari, Piola, Biavati, Colausi, Olivieri, Foni, Rava, Szengeller, Titkos** (Italia), **dr. Sarosi, Szengeller, Titkos** (Ungaria), **Leonidas, Domingos** (Brazilia), **Willimowski, Wilimowski** (Polonia), **Hahnemann, Stroh, Lehner** (Germania).

● GOLGETERI: LEONIDAS (Brazilia) — 8 goluri, **Szengeller** (Ungaria) — 7 goluri, **Piola** (Italia) — 5 goluri.

EDIȚIA a IV-a: 1950

URUGUAY ÎNCORONAT PE „MARACANA"

● FAPTE IMPORTANTE. Record de înscrieri: 33 de țări, dar opt neprezentări: Argentina, Austria, printre care Anglia, Belgia. Doar 13 echipe participă la faza finală care se desfășoară în Brazilia, pe grupe. De remarcat: eliminarea deținătoarei „zeiței" de către Suedia (3—2); înfrîngerea Angliei în fața unei eteroclite selecționate a Statelor Unite (golul a fost marcat de haitianul Gaetjens); rezistența elvețienilor și a lacătului lor în fața brazilienilor, mari favoriți (2—2); scorurile cu care și-a semnat victoriile, echipa Braziliei în fața celor mai bune formații europene: 7—1 cu Suedia și 6—1 cu Spania.

● TURNEUL FINAL. Cîștigătoarele grupelor finale, Brazilia, Spania, Suedia și Uruguay și-au disputat turneul final propriu-zis. Ultima întîlnire, între Brazilia și Uruguay, era decisivă și ținea loc de finală. Un meci egal le era suficient gazdelor pentru a cuceri titlul mondial. 200 000 de oameni, înghesuiți pe „Maracana" din Rio de Janeiro, așteptau focurile de artificii. Dar golului lui Friaça i-au urmat cele ale uruguayenilor: Schiaffino egalează și Gigghia, marcînd al doilea punct, aruncă în doliu întreaga Brazilie. După 20 de ani, Uruguay își semnează, pentru a doua oară, prezența în cartea cîștigătoarelor.

● ROMÂNIA n-a fost înscrisă.

● VEDETELE: **Varela, Andrade, Schiaffino, Gigghia** (Uruguay), **Zizinho, Ademir, Jair, Bauer** (Brazilia), **Skoglund** (Suedia), **Ramallets, Basora** (Spania), **Mitici, Bobek, Ceaikovski** (Iugoslavia).

● GOLGETERI: ADEMIR (Brazilia) — 7 goluri, **Schiaffino** (Uruguay), **Basora** (Spania) — 5 goluri.